

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinin Güngör Mahallesi'nde, 16 Temmuz 2017 tarihinde, özel harekât polislerinin de aralarında bulunduğu bir grup polis tarafından Necmettin Fendik'in evine baskın düzenlenmiştir. 9 çocuk babası Fendik, baskın sırasında ağır yaralanmış, saatlerce evde bekletilmiş ve tıbbi müdahaleye erişimi engellenmiştir. 18 Temmuz'da hastanede yaşamını yitirmiştir. Olayın ardından yapılan incelemelerde, Fendik'in ölümüne ilişkin ciddi şüpheler ortaya çıkmasına rağmen, yargılama sürecinde yalnızca özel harekât polisi A.F.K. hakkında "taksirle ölüme sebebiyet verme" suçlamasıyla dava açılmıştır. Sanığa 1 yıl 8 ay hapis cezası verilmiş ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiştir. Bu süreçte, olayın etkili bir şekilde soruşturulmadığı, delillerin yeterince toplanmadığı ve sanığın korunarak cezasızlık politikasının sürdürüldüğü yönünde ciddi iddialar gündeme gelmiştir.

Gerekçeli kararda, sanık polisin sabıka kaydının bulunmaması ve "kişilik özelliklerine göre ileride suç işlemekten kaçınacağı" gerekçesiyle cezada indirimle gidildiği belirtilmiştir. Ancak mahkeme kararında çelişkili beyanlar ve hukuka aykırı uygulamalar yer almaktadır. Özellikle, yargılamanın adil ve tarafsız bir şekilde yürütülmediği, delillerin etkin bir şekilde değerlendirilmediği ve sanığın korunarak cezasızlık politikasının sürdürüldüğü yönünde ciddi eleştiriler bulunmaktadır:

- İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün savcılığa sunduğu yazıya göre, ev aramasına dair kamera kaydı mevcut değildir ve Fendik'in evinde herhangi bir silah ya da şüpheli unsur bulunmamıştır. Buna rağmen gerekçeli kararda, maktulün elinde silah bulunduğu iddiası yer almıştır.
- Sanık polis, düşme esnasında silahının ateş aldığını ve maktulün bu şekilde vurulduğunu iddia etmiştir. Ancak mahkeme, polis memurunun objektif olarak olay yerinde bulunan herhangi bir kişiye zarar verebileceğini öngörebilecek durumda olduğunu belirtmesine rağmen, sanığın kasıtlı hareket ettiğine dair yeterli delil bulunmadığını ileri sürmüştür.
- Yargılama sürecinde, Fendik ailesine para teklif edildiği iddiaları ve olay günü evde bulunan 40 bin TL'nin çalındığı bilgisi göz önünde bulundurulmamıştır.

- Mahkeme sürecinde, sanık polisin tutuklanmasına yönelik yapılan tüm talepler reddedilmiş ve bağımsız bilirkişi raporlarıyla olayın detaylı şekilde incelenmesi sağlanmamıştır.
- Mahkeme, sanığın geleceğini göz önünde bulundurarak cezada indirim yapmış, ancak Fendik ailesinin mağduriyetine ve yaşanan hukuksuzluğa ilişkin herhangi bir değerlendirme yapmamıştır.

Kürtlerin çoğunlukta olduğu kentlerde, kolluk güçleri tarafından gerçekleştirilen yargısız infazlar ve bu olaylara dair cezasızlık politikaları ciddi bir hukuk sorunu haline gelmiştir. Benzer olaylarda güvenlik güçlerinin orantısız güç kullandığı, delillerin etkin bir şekilde toplanmadığı ve soruşturmaların bağımsız bir şekilde yürütülmediği sıkça gündeme gelmektedir. Ulusal ve uluslararası hukuk bağlamında değerlendirildiğinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 2'nci maddesinde güvence altına alınan "yaşam hakkı" ve Anayasa'nın 17'nci maddesinde düzenlenen "kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" ilkeleri açıkça ihlal edilmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatları, kolluk güçlerinin silah kullanımı konusunda son derece sıkı kriterler öngörmekte ve devletin etkili soruşturma yürütme yükümlülüğünü vurgulamaktadır. Ancak bu yükümlülük yerine getirilmediği gibi, soruşturmanın tarafsızlığına ve şeffaflığına gölge düşüren bir yaklaşım sergilendiği görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Necmettin Fendik'in ölümüyle ilgili yürütülen soruşturmanın etkin bir şekilde yapılmadığına ve delillerin toplanmadığına ilişkin iddialar hakkında Adalet Bakanlığı tarafından herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
2. Yargılama sürecinde, emniyetin çelişkili beyanları ve delil yetersizliği dikkate alındığında, sanık polisin beraat ettirilmesi yerine düşük bir ceza ile cezalandırılması, hukukun eşit uygulanmaması anlamına gelmiyor mudur?
3. Ülkede kolluk kuvvetlerinin gerçekleştirdiği insan hakları ihlalleriyle ilgili açılan davaların büyük çoğunluğunda cezasızlık politikalarının uygulandığı yönündeki iddialara dair Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
4. AİHS ve AİHM kararları doğrultusunda, devletin kolluk güçlerinin neden olduğu ölümlerle ilgili etkili soruşturma yürütme yükümlülüğü bulunmaktadır. Necmettin Fendik'in ölümüyle ilgili soruşturmanın bu kriterlere uygun yürütülmediği düşünüldüğünde, bu konuda nasıl bir adım atılacaktır?
5. Söz konusu olayda mahkeme gerekçeli kararında sanığın geleceğini gözeterik cezada indirime gitmiştir. Ancak aynı mahkeme, mağdurun ailesinin maruz kaldığı hukuksuzlukları göz ardı etmiştir. Mahkemelerin kararlarında cezasızlık politikalarının uygulanmasını engellemek adına Bakanlığınızın bir düzenleme yapma planı var mıdır?
6. Kürtlerin çoğunlukta olduğu kentlerde gerçekleşen benzer olaylarda güvenlik güçleri hakkında yürütülen soruşturma ve kovuşturmaların etkisiz olduğu yönündeki iddialar hakkında Adalet Bakanlığı bir inceleme başlatacak mıdır?
7. Kürtlerin çoğunlukta olduğu kentlerde son 22 yılda meydana gelen yargısız infazlara ilişkin kaç dava açılmıştır? Bu davalardan kaç kolluk güçleri lehine sonuçlanmış, kaç ceza ile sonuçlanmıştır?